

RAPPORT OM KORT FORSØK MED LODDETRÅL OG EN HØY BUNNTRÅL ETTER KOLMULE I NORSKERENNA I OKTOBER 1971

Av Uermund Dahl

Toktbeskrivelse.

Det har ved flere anledninger vært rettet henvendelse til Fiskeridirektoratet fra interesserte trålfiskere som fisker i Nordsjøen etter kolmule om å få forsøksbåter til å prøve loddetrålen eller utprøve andre trålredskaper til fangst av kolmule.

I norskerenna er det hele året mer eller mindre forekomster av kolmule. Den står for det meste i dybden mellom 120 og 160 favner. Fangstingen foregår med bunntrål, men registreringene viser at det er som regel bare korte tidspunkt på døgnet den står i fangstposisjon for bunntrålen. Forekomstene kan likevel være så vidt store at enkelte tråltrekk kan komme opp i ca. 200 hl. Fiskerne mener derfor at kolmulen kunne gitt adskillig større fangster hvis en hadde kommet frem til en trål som fanget effektivt både ved bunn og oppe i sjøen.

Materiale og metoder.

Som følge av slike henvendelser tillot Fiskeridirektøren M/S «Merry Gørth» og M/S «Helganes» etter endte brislingundersøkelser på vestsiden av Dogger Bank å foreta noen trekk i norskerenna med de redskapene båtene hadde om bord. Forsøkene ble utført den 28. og 29.10.1971 vest av Utsira sammen med trålflåten for å kunne sammenligne fangstene.

M/S «Merry Gørth» brukte en loddetrål som var 14 x 14 favner utstyrt med 4 brett, og M/S «Helganes» forsøkte 1 trekk langs bunn med en loddetrål 10 x 10 favner og 3 trekk med en forsøkstrål med stor høyde som var beregnet til fangst langs bunn. Det er meget mulig denne trålen også kan nyttes pelagisk ved bruk av nettsonde. Trålen var nesten 4 kantet og var 1 780 masker i omkrets med 40 mm legg. Den var utstyrt med 3 haneføtter à 30 favner, og det ble forsøkt med 40 og 60 favner lange svipeliner. Brettene var V dører 1,30 x 2,50 m.

Resultater.

M/S «Merry Gørth» med loddetrålen forsøkte først å dra trålen om natten på registreringer oppe i sjøen. Resultatet var bare noen få bøtter med kolmule. Om dagen satte de jamnsides med en bunntråler og slakket brettene i bunn.

Tråltrekket varte i 4 timer og båtene hev opp samtidig. Fangsten for «Merry Gørth» var helt ubetydelig, mens bunntrålen fikk 70 hl. «Merry Gørth» måtte

deretter avbryte og gå til land for å levere brislingprøver som var fanget på Stenrevet.

«Helganes» foretok 1 forsøk ved bunn med lodde-trålen. Den ble satt på 140 favner vann, og tråltrekket varte i 4 timer. Det var gode registreringer langs bunn under halve trekket. Fangsten ble 2 hl kolmule. Det så ut som trålen hadde gått langs bunn, for det var mye pølse og flatfisk i posen.

Med den nye forsøkstrålen ble det foretatt 3 forsøk. Det første måtte avbrytes etter kort tid, det ene brettet ville ikke skjære ut som normalt. Ved oppheving viste det seg at en hadde fått et gammelt linebruk på den ene svipen. Fangst 5 hl kolmule. Trekk nr. 2 varte i 4 timer, det var lite å registrere under trekket. Fangsten var ca. 20 hl kolmule, noe mindre enn for de trålerne som var i området. Det ble i løpet av kvelden foretatt en del justeringer på trålen, den hadde ikke gått jevnt på begge armer. Det ble derfor satt på mer kjetting og svipene ble forlenget. Under de to første forsøkene ble det brukt 40 favner sviper, disse ble forlenget med 20 favner slik at en hadde en total lengde på ca. 90 favner fra nota til tråldørene.

Trekk nr. 3 foregikk langs bunn på 140 favner vann. Trekket varte i 4 timer. Det ble registrert til dels bra, men registreringene var ikke særlig gode ved bunn, en kunne se lysing på ekkoloddet. Fangsten ble 60 hl kolmule. To trålere som hadde trålet stort sett samme trekket hadde 20 og 25 hl. Vinden hadde øket til SV kuling, og samtlige trålere måtte avbryte fisket på grunn av været. Resultatet ved lossing viste 87 hl kolmule og 4 kasser fisk.

Det var meningen å forsøke denne trålen en uke, men været satte en stopper for videre forsøk.

Det hadde vært av stor betydning om en til våren kunne gjenoppta forsøk med å finne frem til en kombinert bunn- og flytetrål. Noen av de siste trålene som er tatt i bruk antas å være brukbare til videre forsøk ved hjelp av nettsonde.

Konklusjon.

Etter de få forsøkene som ble utført med lodde-trålen finner en det vanskelig å komme med noen uttalelse. Det ser ut som trålen egner seg lite til fangst av kolmule på dypt vann.

Med hensyn til den høye forsøkstrålen synes en mulighetene er større. Disse forsøkene skal fortsette i 1972.